

Basisregistratie Ondergrond (BRO) Catalogus Bodemkaart

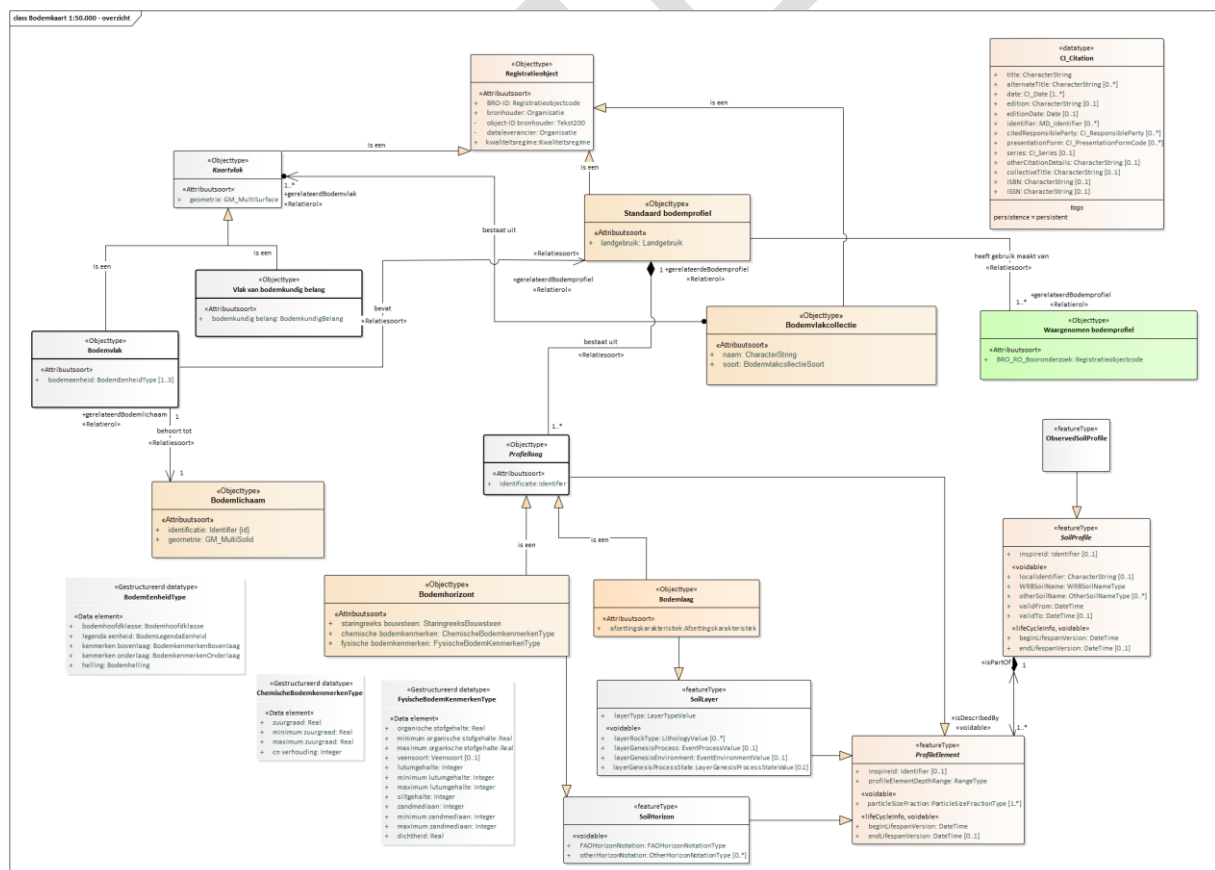
Datum: 13 november 2018
Versie: 0.9

VERSIË 0.9

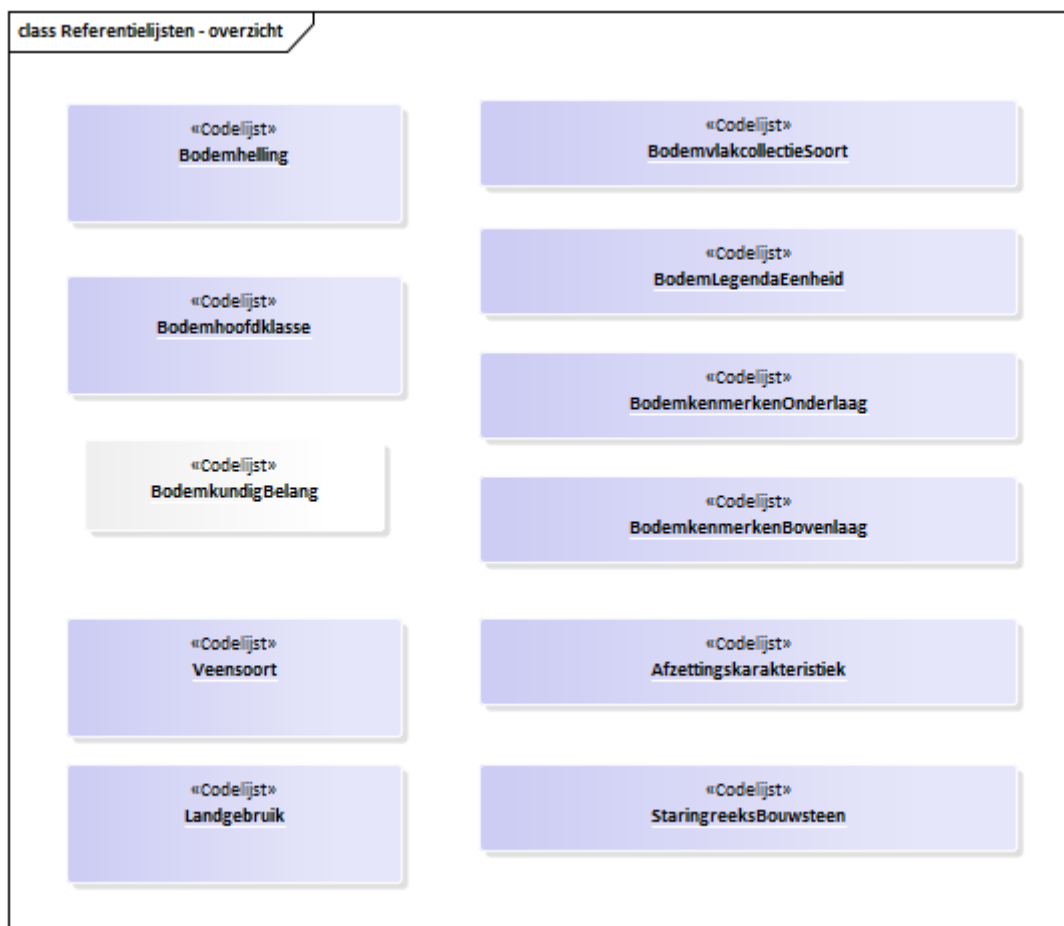
Inhoud

Basisregistratie Ondergrond (BRO) Catalogus Bodemkaart	1
Artikel 1 Definities.....	2
1.1 Objecttypen	3
1.2 Gestructureerde datatypen.....	10
1.3 Primitieve datatypen.....	12
1.4 Codelijsten.....	13
1.5 Attriboot- en relatiesoort details.....	13
Toelichting	26
2.1 Bodem en bodemkartering	26
2.2 Gebruikersperspectief Bodemkaart	28
2.3 Domeinmodel Bodemkaart	29

Artikel 1 Definities

Bodemkaart 1:50.000 - overzicht

Referentielijsten - overzicht

1.1 Objecttypen

1.1.1 Objecttype Bodemlichaam

Naam	Bodemlichaam
Herkomst	BRO
Definitie	Begrensd 3D-object met gelijke bodemkenmerken.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Is het in 2D begrensde gebied dat max 1,5 m beneden maaiveld is doorgetrokken met daarin de lagen van het standaardprofiel. N.B. Dit geldt niet voor vlakken die 'niet geclassificeerd' zijn zoals bebouwing, water, moeras, groeven, sterk opgehoogd. Bij deze vlakken is geen bodemlichaam.

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
---------------	-----------	---------	------

identificatie	De unieke aanduiding van een Bodemlichaam.	Identifier	1
geometrie	De geometrie bepaald voor het bodemobject.	GM_MultiSolid	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
Bodemvlak [1] behoort tot: gerelateerdBodemlichaam Bodemlichaam [1]	De unieke aanduiding van elk Bodemlichaam waaruit het Bodemvlak bestaat.

1.1.2 Objecttype Bodemvlakcollectie

Naam	Bodemvlakcollectie
Herkomst	BRO
Definitie	Een verzameling bij elkaar horende bodemvlakken.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Een collectie is een logische verzameling bodemkaartvlakken die als een geheel zijn gedocumenteerd. Als voorbeeld is dit de bodemkaart 1:50.000 of de oorspronkelijke kaartbladen die met de gele boekjes die bij kaartbladen horen of de beschrijvende rapportages bij actualisaties

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
naam	De naam van de deelverzameling.	CHARACTERSTRING	1
soort	De soort deelverzameling van het model.	BodemvlakcollectieSoort	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
Bodemvlakcollectie [1] bestaat uit: gerelateerdBodemvlak Kaartvlak [1 .. *]	De unieke aanduiding van elk Bodemvlak waar de Bodemvlakcollectie uit bestaat.

1.1.3 Objecttype Bodemvlak

Naam	Bodemvlak
Herkomst	BRO

Definitie	Een begrepsd gebied met overeenkomstige bodemkundige kenmerken.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	De begrenzing is de 2D afbeelding van het 3D bodemlichaam (soil body in INSPIRE) op het aardoppervlak (maaiveld), zodat het als kaart is te gebruiken

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
bodemeenheid	De volledige bodemkundige typering van het Bodemvlak.	BodemEenheidType	1 .. 3

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
Bodemvlak is specialisatie van Kaartvlak	
Bodemvlak [1] behoort tot: gerelateerdBodemlichaam Bodemlichaam [1]	De unieke aanduiding van elk Bodemlichaam waaruit het Bodemvlak bestaat.
Bodemvlak [1] bevat: gerelateerdBodemprofiel Standaard bodemprofiel [1]	De unieke aanduiding van elk Standaard bodemprofiel dat een Bodemvlak bevat.

1.1.4 Objecttype Vlak van bodemkundig belang

Naam	Vlak van bodemkundig belang
Herkomst	BRO
Definitie	Vlak waarvoor geen bodemkundige beschrijving mogelijk is (stedelijk gebied, water, etc), maar wel relevant voor de interpretatie van de bodem in de directe omgeving.
Herkomst definitie	BRO

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
bodemkundig belang	Aanduiding van het type vlak waarmee aangegeven wordt wat mogelijk het belang ervan is voor	BodemkundigBelang	1

omliggende
bodemplakken

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten

Vlak van bodemkundig belang is specialisatie van
[Kaartvlak](#)

Definitie

1.1.5 Objecttype Standaard bodemprofiel

Naam

Standaard bodemprofiel

Herkomst

BRO

Definitie

Beschrijving van de bodem die wordt
gekenmerkt door een verticale opeenvolging
van profielementen (horizonten en lagen).

Herkomst definitie

INSPIRE data specification Soil

Toelichting

Het bodemprofiel is geabstraheerd van
waarnemingen in een proefkuil of een boorgat,
of afgeleid van expertkennis met andere
bodemprofielen. Een vaak gebruikte andere
naam is profielschets.

Overzicht attributen

Attribuutnaam

Definitie

Formaat

Card

[landgebruik](#)

Het landgebruik waarvoor de
inhoud van het
standaardbodemprofiel met name
geldt.

[Landgebruik](#)

1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten

Standaard bodemprofiel [1] [heeft gebruik maakt
van: gerelateerdBodemprofiel Waargenomen
bodemprofiel](#) [1 .. *]

[Bodemvlak](#) [1] [bevat: gerelateerdBodemprofiel](#)
Standaard bodemprofiel [1]

[Profiellaag](#) [1 .. *] [bestaat uit:](#)
[gerelateerdeBodemprofiel](#) Standaard bodemprofiel [1]

Definitie

De unieke aanduiding van elk
Waargenomen bodemprofiel
waar het Standaard
bodemprofiel gebruik van
heeft gemaakt.

De unieke aanduiding van elk
Standaard bodemprofiel dat
een Bodemvlak bevat.

De unieke aanduiding van
elke Profiellaag waar het
Standaard bodemprofiel uit
bestaat.

1.1.6 Objecttype Waargenomen bodemprofiel

Naam	Waargenomen bodemprofiel
Herkomst	BRO
Definitie	Beschrijving van het bodemprofiel op de aangegeven locatie.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	de beschrijving wordt door een bodemkundige gedaan op basis van waarnemingen in een boorgat of profielkuil.

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
BRO_RO Booronderzoek	verwijzing naar de identificatie van het registratie object (RO) booronderzoek in de BRO	Registratieobjectcode	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
Standaard bodemprofiel [1] heeft gebruik maakt van: gerelateerdBodemprofiel Waargenomen bodemprofiel [1 .. *]	De unieke aanduiding van elk Waargenomen bodemprofiel waar het Standaard bodemprofiel gebruik van heeft gemaakt.

1.1.7 Objecttype Profiellaag

Naam	Profiellaag
Herkomst	BRO
Definitie	Een laag als onderdeel van de profielopbouw die geologisch is bepaald.
Herkomst definitie	BRO

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
identificatie	De unieke aanduiding een Profiellaag.	Identifier	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten

Profiellaag [1 .. *] [bestaat uit:](#)
[gerelateerdeBodemprofiel](#) [Standaard bodemprofiel](#) [1]

Definitie

De unieke aanduiding van elke Profiellaag waar het Standaard bodemprofiel uit bestaat.

1.1.8 Objecttype Bodemhorizont

Naam	Bodemhorizont
Herkomst	BRO
Definitie	Een laag die in de bodem valt waar te nemen.
Herkomst definitie	BRO De bodem heeft veelal een gelaagde opbouw. De lagen verschillen van elkaar door b.v. hun gehalte aan organische stof, lutum, leem of kalk en door verschillen in kleur, structuur of consistentie. De verschillen zijn ontstaan door verschillen in afzetting en onder invloed van bodemvormende processen.
Toelichting	

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
staringreeks bouwsteen	Indeling van het bodemmateriaal in klassen waaraan bodemfysische karakteristieken zijn gekoppeld.	StaringreeksBouwsteen	1
chemische bodemkenmerken	De chemische kenmerken van de bodemhorizont.	ChemischeBodemkenmerkenType	1
fysische bodemkenmerken	De fysische kenmerken van de bodemhorizont.	FysischeBodemKenmerkenType	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten

Bodemhorizont is specialisatie van [Profiellaag](#)

Definitie

Een laag als onderdeel van de profielopbouw die geologisch is bepaald.

1.1.9 Objecttype Bodem registratie-object

Naam	Bodem registratie-object
Herkomst	BRO
Definitie	Registratieobject.
Herkomst definitie	BRO

1.1.10 Objecttype Kaartvlak

Naam	Kaartvlak
-------------	-----------

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
geometrie	De geometrie bepaald voor het Kaartvlak.	GM_MultiSurface	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
Bodemvlakcollectie [1] bestaat uit: gerelateerdBodemvlak Kaartvlak [1 .. *]	De unieke aanduiding van elk Bodemvlak waar de Bodemvlakcollectie uit bestaat.

1.1.11 Objecttype Bodemlaag

Naam	Bodemlaag
Herkomst	BRO
Definitie	Profiellaag.
Herkomst definitie	BRO

Overzicht attributen

Attribuutnaam	Definitie	Formaat	Card
afzettingskarakteristiek	De geologische typering van minerale sedimenten.	Afzettingskarakteristiek	1

Overzicht relaties

Rol naam met kardinaliteiten	Definitie
------------------------------	-----------

Bodemlaag is specialisatie van [Profiellaag](#) Een laag als onderdeel van de profielopbouw die geologisch is bepaald.

1.2 Gestructureerde datatypen

1.2.1 Gestructureerd datatype FysischeBodemKenmerkenType

Naam FysischeBodemKenmerkenType
Herkomst BRO
Definitie Het bodemfysische kenmerk van de BodemHorizont.

1.2.1.1 Overzicht data elementen

Data element	Definitie	Formaat	Card
organische stofgehalte	Veel voorkomend (modus) gehalte aan organische stof in massaprocenten van de totale massa grond.	REAL	1
minimum organische stofgehalte	Minimum waarde (p10) voor de variatie in het organische stofgehalte in massaprocenten van de totale massa grond.	REAL	1
maximum organische stofgehalte	Maximum waarde (p90) voor de variatie in het organische stofgehalte in massaprocenten van de totale massa grond.	REAL	1
veensoort	Een nadere typering van het als veen omschreven bestanddeel van grond.	Veensoort	0 .. 1
lutumgehalte	Veel voorkomend (modus) gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.	Integer	1
minimum lutumgehalte	Minimum waarde (p10) voor de variatie in het gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.	Integer	1
maximum lutumgehalte	Maximum waarde (p90) voor de variatie in het gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.	Integer	1

siltgehalte	Veel voorkomend (modus) gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte tussen 2 en 50 μ m.	Integer	1
zandmediaan	Veel voorkomende (modus) mediaan van de zandfractie (uitgedrukt in micrometer).	Integer	1
minimum zandmediaan	Minimum waarde (p10) voor de variatie in zandmediaan (uitgedrukt in micrometer).	Integer	1
maximum zandmediaan	Maximum waarde (p90) voor de variatie in zandmediaan (uitgedrukt in micrometer).	Integer	1
dichtheid	Veel voorkomende waarde voor de volumieke massa (g/cm ³).	REAL	1

1.2.2 Gestructureerd datatype BodemEenheidType

Naam	BodemEenheidType
Herkomst	BRO
Definitie	De bodemkundige typering van de bodem.

1.2.2.1 Overzicht data elementen

Data element	Definitie	Formaat	Card
bodemhoofdklasse	indeling van bodemtypen op generiek niveau	Bodemhoofdklasse	1
legenda eenheid	De indeling van de bodemtypen op specifiek niveau.	BodemLegendaEenheid	1
kenmerken bovenlaag	De eigenschappen van de bovenlaag van de bodem.	BodemkenmerkenBovenlaag	1
kenmerken onderlaag	eigenschappen van de onderlaag van de bodem	BodemkenmerkenOnderlaag	1
helling	De overheersende helling aan het maaiveld van het BodemLichaam.	Bodemhelling	1

1.2.3 Gestructureerd datatype ChemischeBodemkenmerkenType

Naam	ChemischeBodemkenmerkenType
-------------	-----------------------------

Herkomst	BRO
Definitie	De bodemchemische typering van de BodemHorizont.

1.2.3.1 Overzicht data elementen

Data element	Definitie	Formaat	Card
zuurgraad	Veel voorkomende (modus) zuurgraad uitgedrukt als pH-KCl.	REAL	1
minimum zuurgraad	Minimum waarde (p10) voor de variatie in zuurgraad.	REAL	1
maximum zuurgraad	Maximim waarde (p90) voor de variatie in zuurgraad.	REAL	1
cn verhouding	Veel voorkomende verhouding tussen de hoeveelheid koolstof en stikstof in de organische stof.	Integer	1

1.3 Primitieve datatypen

1.3.1 Primitief datatype Identifier

Naam	Identifier
Definitie	Externe unieke object-identifier gepubliceerd door de verantwoordelijke instantie, die kan worden gebruikt door externe toepassingen om te verwijzen naar het ruimtelijke object. (bron: INSPIRE)

1.3.2 Primitief datatype EX_Extent

Naam	EX_Extent
Definitie	Information about spatial, vertical, and temporal extent. (bron: INSPIRE)

1.3.3 Primitief datatype GM_MultiSolid

Naam	GM_MultiSolid
Definitie	Multivolume. Verzameling van volumes die gezamenlijk één object vormen (instanties van GM_Solid). (bron: ISO 19107:2003 Spatial Schema)

1.3.4 Primitief datatype GM_MultiSurface

Naam	GM_MultiSurface
-------------	-----------------

Definitie

Multivlak. Verzameling van vlakken die gezamenlijk één object vormen (instanties van GM_Surface). (bron: ISO 19107:2003 Spatial Schema)

1.4 Codelijsten

Bodemhelling

De indeling voor de overheersende helling in het Bodemvlak in procenten

Bodemhoofdklasse

Generalisatie van bodemtypen op basis van grondsoort en bodemvorming.

BodemkenmerkenBovenlaag

Opsomming van de toegestane waarden van specifieke kenmerken in het bodemprofiel dieper dan 40 cm.

Afzettingskarakteristiek

Aanduiding van de soorten afzettingskarakteristiek.

BodemkenmerkenOnderlaag

Opsomming van de toegestane waarden van specifieke kenmerken in de eerste 40 cm van het bodemprofiel.

BodemvlakcollectieSoort

Aanduiding van de soorten Bodemvlakcollecties.

BodemkundigBelang

Typen van bodemkundig belang.

Veensoort

Aanduiding van de soorten Veensoort.

BodemLegendaEenheid

Aanduiding van de bodemtypen.

StaringreeksBouwsteen

Aanduiding van de soorten StaringreeksBouwstaan.

Landgebruik

Aanduiding van de soorten Landgebruik.

1.5 Attribuut- en relatiesoort details

1.5.1 Objecttype Bodemlichaam

1.5.1.1 Attribuutsoort details Bodemlichaam identificatie

Naam

identificatie

Herkomst

BRO

Definitie

De unieke aanduiding van een Bodemlichaam.

Herkomst definitie

BRO

Toelichting

Een externe object-ID is een unieke object-identificatie die door de verantwoordelijke instantie is gepubliceerd en die door externe toepassingen kan worden gebruikt om naar het ruimtelijke object te verwijzen. De identificatie is

	een identifier van het ruimtelijke object en niet een identifier van het fenomeen in de echte wereld.
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	Identifier
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.1.2 Attribuutsoort details [Bodemlichaam](#) geometrie

Naam	geometrie
Herkomst	BRO
Definitie	De geometrie bepaald voor het bodemobject.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Een ruimtelijke weergave van bodeminformatie wordt ruimtelijk expliciet door gebieden met vergelijkbare waarden af te bakenen volgens de bodem (of andere) eigenschap die wordt weergegeven.
Mogelijk geen waarde	Ja
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	GM_MultiSolid
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.2 Objecttype Bodemvlakcollectie

1.5.2.1 Attribuutsoort details [Bodemvlakcollectie](#) naam

Naam	naam
Herkomst	BRO
Definitie	De naam van de deelverzameling.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Bijvoorbeeld het kaartbladnummer of naam van het project.
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	CHARACTERSTRING
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.2.2 Attribuutsoort details [Bodemvlakcollectie](#) soort

Naam	soort
Herkomst	BRO
Definitie	De soort deelverzameling van het model.
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Bijvoorbeeld kaartbladnummer of actualisatieproject
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiteit	Authentiek
Formaat	BodemvlakcollectieSoort
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.2.3 Relatiesoort details [Bodemvlakcollectie](#) bestaat uit

Naam	bestaat uit
Definitie	De unieke aanduiding van elk Bodemvlak waar de Bodemvlakcollectie uit bestaat.
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1 .. *
Gerelateerd objecttype	Kaartvlak

1.5.3 Objecttype Bodemvlak

1.5.3.1 Attribuutsoort details [Bodemvlak](#) bodemeenheid

Naam	bodemeenheid
Herkomst	BRO
Definitie	De volledige bodemkundige typering van het Bodemvlak.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie materiële historie	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1 .. 3
Indicatie authenticiteit	Authentiek
Formaat	BodemEenheidType
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.3.2 Relatiesoort details [Bodemvlak](#) behoort tot

Naam	behoort tot
Definitie	De unieke aanduiding van elk Bodemlichaam waaruit het Bodemvlak bestaat.
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Gerelateerd objecttype	Bodemlichaam

1.5.3.3 Relatiesoort details [Bodemvlak](#) bevat

Naam	bevat
Definitie	De unieke aanduiding van elk Standaard bodemprofiel dat een Bodemvlak bevat.
Indicatie kardinaliteit	1
Gerelateerd objecttype	Standaard bodemprofiel

1.5.4 Objecttype Vlak van bodemkundig belang

1.5.4.1 Attribuutsoort details [Vlak van bodemkundig belang](#) bodemkundig belang

Naam	bodemkundig belang
Herkomst	BRO
Definitie	Aanduiding van het type vlak waarmee aangegeven wordt wat mogelijk het belang ervan is voor omliggende bodemvlakken
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie materiële historie	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiteit	Authentiek
Formaat	BodemkundigBelang
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.5 Objecttype Standaard bodemprofiel

1.5.5.1 Attribuutsoort details [Standaard bodemprofiel](#) landgebruik

Naam	landgebruik
Herkomst	BRO
Definitie	Het landgebruik waarvoor de inhoud van het standaardbodemprofiel met name geldt.

Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	Landgebruik
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.5.2 Relatiesoort details [Standaard bodemprofiel](#) heeft gebruik maakt van

Naam	heeft gebruik maakt van
Definitie	De unieke aanduiding van elk Waargenomen bodemprofiel waar het Standaard bodemprofiel gebruik van heeft gemaakt.
Indicatie kardinaliteit	1 .. *
Gerelateerd objecttype	Waargenomen bodemprofiel

1.5.6 Objecttype Waargenomen bodemprofiel

1.5.6.1 Attribuutsoort details [Waargenomen bodemprofiel](#) BRO_RO_Booronderzoek

Naam	BRO_RO_Booronderzoek
Herkomst	BRO
Definitie	verwijzing naar de identificatie van het registratie object (RO) booronderzoek in de BRO
Herkomst definitie	BRO
Toelichting	Algemeen BRO-attribuut zie BRO-catalogus
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	Registratieobjectcode
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.7 Objecttype Profiellaag

1.5.7.1 Attribuutsoort details [Profiellaag](#) identificatie

Naam	identificatie
Herkomst	BRO
Definitie	De unieke aanduiding een Profiellaag.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie materiële historie	Nee

Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	Identifier
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.7.2 Relatiesoort details [Profiellaag](#) bestaat uit

Naam	bestaat uit
Definitie	De unieke aanduiding van elke Profiellaag waar het Standaard bodemprofiel uit bestaat.
Indicatie kardinaliteit	1
Gerelateerd objecttype	Standaard bodemprofiel

1.5.8 Objecttype Bodemhorizont

1.5.8.1 Attribuutsoort details [Bodemhorizont](#) staringreeks bouwsteen

Naam	staringreeks bouwsteen
Herkomst	BRO
Definitie	Indeling van het bodemmateriaal in klassen waaraan bodemfysische karakteristieken zijn gekoppeld.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authenticiek	Authentiek
Formaat	StaringreeksBouwsteen
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.8.2 Attribuutsoort details [Bodemhorizont](#) chemische bodemkenmerken

Naam	chemische bodemkenmerken
Herkomst	BRO
Definitie	De chemische kenmerken van de bodemhorizont.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie materiële historie	Ja
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1

Indicatie authentiek	Authentiek
Formaat	ChemischeBodemkenmerkenType
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.8.3 Attribuutsoort details [Bodemhorizont](#) fysische bodemkenmerken

Naam	fysische bodemkenmerken
Herkomst	BRO
Definitie	De fysische kenmerken van de bodemhorizont.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie materiële historie	Nee
Indicatie formele historie	Nee
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authentiek	Authentiek
Formaat	FysischeBodemKenmerkenType
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.9 Objecttype Kaartvlak

1.5.9.1 Attribuutsoort details [Kaartvlak](#) geometrie

Naam	geometrie
Herkomst	BRO
Definitie	De geometrie bepaald voor het Kaartvlak.
Herkomst definitie	BRO
Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authentiek	Authentiek
Formaat	GM_MultiSurface
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.10 Objecttype Bodemlaag

1.5.10.1 Attribuutsoort details [Bodemlaag](#) afzettingskarakteristiek

Naam	afzettingskarakteristiek
Herkomst	BRO
Definitie	De geologische typering van minerale sedimenten.
Herkomst definitie	BRO

Mogelijk geen waarde	Nee
Indicatie formele historie	Ja
Indicatie kardinaliteit	1
Indicatie authentiek	Authentiek
Formaat	Afzettingskarakteristiek
Indicatie afleidbaar	Nee

1.5.11 Gestructureerd datatype FysischeBodemKenmerkenType

1.5.11.1 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) organische stofgehalte

Naam	organische stofgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomend (modus) gehalte aan organische stof in massaprocenten van de totale massa grond.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.11.2 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) minimum organische stofgehalte

Naam	minimum organische stofgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Minimum waarde (p10) voor de variatie in het organische stofgehalte in massaprocenten van de totale massa grond.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.11.3 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) maximum organische stofgehalte

Naam	maximum organische stofgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Maximum waarde (p90) voor de variatie in het organische stofgehalte in massaprocenten van de totale massa grond.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.11.4 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) veensoort

Naam	veensoort
------	-----------

Herkomst	BRO
Definitie	Een nadere typering van het als veen omschreven bestanddeel van grond.
Indicatie kardinaliteit	0 .. 1
Formaat	Veensoort

1.5.11.5 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) lutumgehalte

Naam	lutumgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomend (modus) gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.6 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) minimum lutumgehalte

Naam	minimum lutumgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Minimum waarde (p10) voor de variatie in het gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.7 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) maximum lutumgehalte

Naam	maximum lutumgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Maximum waarde (p90) voor de variatie in het gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte kleiner dan 2 μ m.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.8 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) siltgehalte

Naam	siltgehalte
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomend (modus) gehalte aan minerale delen met een korrelgrootte tussen 2 en 50 μ m.

Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.9 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) zandmediaan

Naam	zandmediaan
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomende (modus) mediaan van de zandfractie (uitgedrukt in micrometer).
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.10 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) minimum zandmediaan

Naam	minimum zandmediaan
Herkomst	BRO
Definitie	Minimum waarde (p10) voor de variatie in zandmediaan (uitgedrukt in micrometer).
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.11 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) maximum zandmediaan

Naam	maximum zandmediaan
Herkomst	BRO
Definitie	Maximum waarde (p90) voor de variatie in zandmediaan (uitgedrukt in micrometer).
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.11.12 Data element details [FysischeBodemKenmerkenType](#) dichtheid

Naam	dichtheid
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomende waarde voor de volumieke massa (g/cm ³).
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.12 Gestructureerd datatype BodemEenheidType

1.5.12.1 Data element details [BodemEenheidType](#) bodemhoofdklasse

Naam	bodemhoofdklasse
Herkomst	BRO
Definitie	indeling van bodemtypen op generiek niveau
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Bodemhoofdklasse

1.5.12.2 Data element details [BodemEenheidType](#) legenda eenheid

Naam	legenda eenheid
Herkomst	BRO
Definitie	De indeling van de bodemtypen op specifiek niveau.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	BodemLegendaEenheid

1.5.12.3 Data element details [BodemEenheidType](#) kenmerken bovenlaag

Naam	kenmerken bovenlaag
Herkomst	BRO
Definitie	De eigenschappen van de bovenlaag van de bodem.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	BodemkenmerkenBovenlaag

1.5.12.4 Data element details [BodemEenheidType](#) kenmerken onderlaag

Naam	kenmerken onderlaag
Herkomst	BRO
Definitie	eigenschappen van de onderlaag van de bodem
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	BodemkenmerkenOnderlaag

1.5.12.5 Data element details [BodemEenheidType](#) helling

Naam	helling
Herkomst	BRO
Definitie	De overheersende helling aan het maaiveld van het BodemLichaam.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Bodemhelling

1.5.13 Gestructureerd datatype ChemischeBodemkenmerkenType

1.5.13.1 Data element details [ChemischeBodemkenmerkenType](#) zuurgraad

Naam	zuurgraad
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomende (modus) zuurgraad uitgedrukt als pH-KCl.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.13.2 Data element details [ChemischeBodemkenmerkenType](#) minimum zuurgraad

Naam	minimum zuurgraad
Herkomst	BRO
Definitie	Minimum waarde (p10) voor de variatie in zuurgraad.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.13.3 Data element details [ChemischeBodemkenmerkenType](#) maximum zuurgraad

Naam	maximum zuurgraad
Herkomst	BRO
Definitie	Maximim waarde (p90) voor de variatie in zuurgraad.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	REAL

1.5.13.4 Data element details [ChemischeBodemkenmerkenType](#) cn verhouding

Naam	cn verhouding
Herkomst	BRO
Definitie	Veel voorkomende verhouding tussen de hoeveelheid koolstof en stikstof in de organische stof.
Indicatie kardinaliteit	1
Formaat	Integer

1.5.14 Codelijst details Bodemhelling

Definitie	De indeling voor de overheersende helling in het Bodemvlak in procenten
-----------	---

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.15 Codelijst details Bodemhoofdklasse

Definitie	Generalisatie van bodemtypen op basis van grondsoort en bodemvorming.	
------------------	---	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.16 Codelijst details BodemkenmerkenBovenlaag

Definitie	Opsomming van de toegestane waarden van specifieke kenmerken in het bodemprofiel dieper dan 40 cm.	
------------------	--	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.17 Codelijst details Afzettingskarakteristiek

Definitie	Aanduiding van de soorten afzettingskarakteristiek.	
------------------	---	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.18 Codelijst details BodemkenmerkenOnderlaag

Definitie	Opsomming van de toegestane waarden van specifieke kenmerken in de eerste 40 cm van het bodemprofiel.	
------------------	---	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.19 Codelijst details BodemvlakcollectieSoort

Definitie	Aanduiding van de soorten Bodemvlakcollecties.	
------------------	--	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.20 Codelijst details BodemkundigBelang

Definitie	Typen van bodemkundig belang.	
------------------	-------------------------------	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.21 Codelijst details Veensoort

Definitie	Aanduiding van de soorten Veensoort.	
------------------	--------------------------------------	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.22 Codelijst details BodemLegendaEenheid

Definitie	Aanduiding van de bodemtypen.	
------------------	-------------------------------	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.23 Codelijst details StaringreeksBouwsteen

Definitie	Aanduiding van de soorten StaringsreeksBouwstaan.	
------------------	---	--

Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

1.5.24 Codelijst details Landgebruik

Definitie	Aanduiding van de soorten Landgebruik.	
------------------	--	--

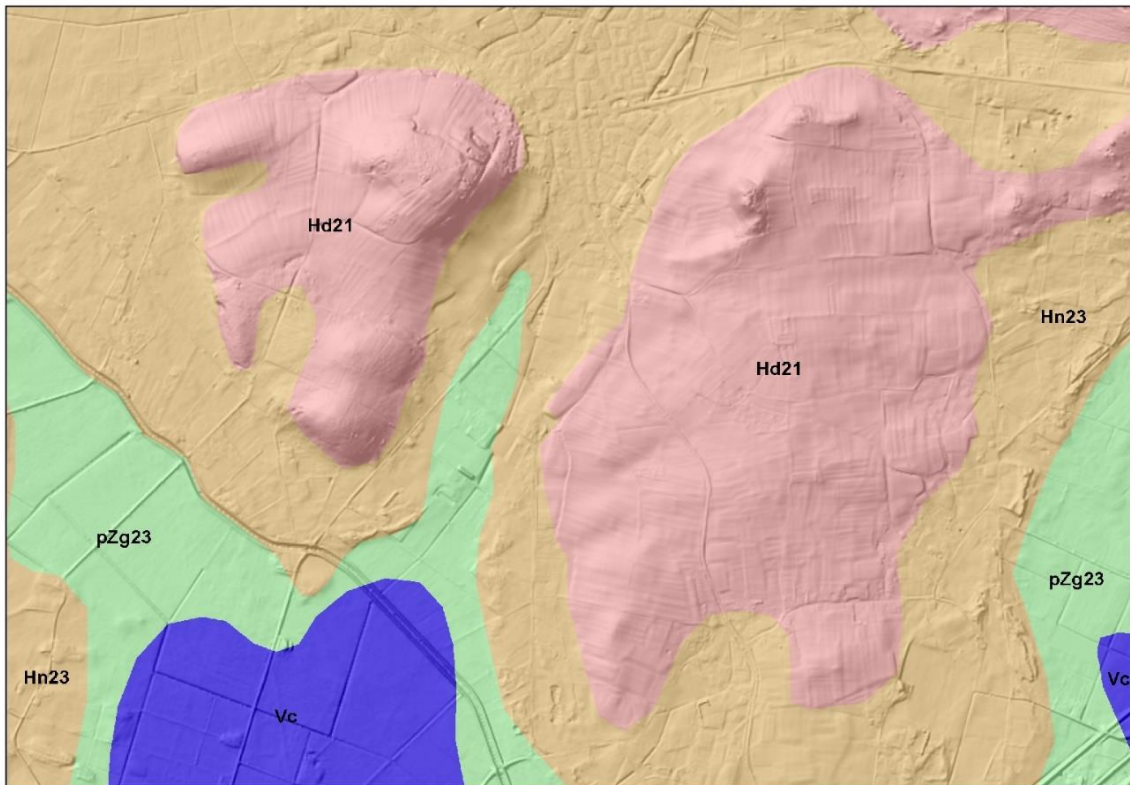
Code	Naam	Definitie
------	------	-----------

Toelichting

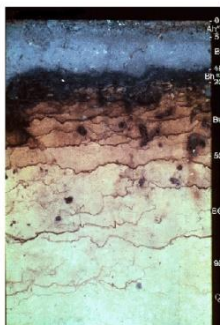
De Bodemkaart is een van de registratieobjecten in de BRO, en wordt aangeduid als een 'model'. Voor de bodemkaart betekent dit dat de kaart zelf het 'model' is dat tot stand gekomen is via de bodemkundige kartering. De kaart is een resultaat van de interpretatie van data die in het veld zijn ingewonnen door experts, de 'veldbodemkundigen'. Dit is Informatie die ook in de BRO is opgenomen, met name de registratieobjecten boor- en profielkuilonderzoek, grondwaterdynamiek zijn hiervoor van belang. In deze objecten is profielopbouw met fysische en chemische analyses geregistreerd.

2.1 Bodem en bodemkartering

De bodem is het buitenste deel van de aarde. Het materiaal waaruit de bodem bestaat (het moedermateriaal of uitgangsmateriaal) is in ons land grotendeels van elders aangevoerd, o.a. door de wind (löss, dekzand, stuifzand, duinzand), de rivieren (rivierklei en –zand), de zee (zeeklei en –zand) en door het landijs (smeltwaterafzettingen, keileem), soms is het ter plaatse ontstaan (veen).

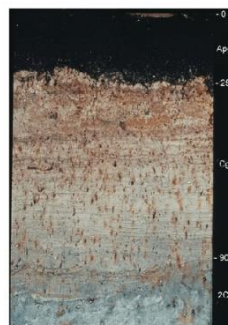
Haarpodzolgrond (Hd21)

Veldpodzolgrond (Hn23)

Beekeerdgrond (pZg23)

Vlierveengrond (Vc)

https://broprogramma.github.io/SGM/media/landschap_profiel.jpg

Figuur 3 Drie bodemeenheden in hun landschappelijk verband. De eenheden op de rug, op de helling en in het dal zijn verschillend. Elke eenheid (I, II en III) wordt op de bodemkaart onderscheiden met een eigen code en kleur. Onder het diagram een schematische voorstelling van de bodemprofielen van de drie eenheden.

Door veranderingen in de sedimentatie vertoont het moedermateriaal vaak een zekere gelaagdheid. Onder invloed van uitwendige omstandigheden treedt bodemvorming op, waarbij veranderingen in het moedermateriaal ontstaan door omzetting, uitspoeling en ophoping van minerale en organische stoffen. Elke grond heeft dus als gevolg van de afzetting en van de bodemvorming een opeenvolging van min of meer horizontale lagen, die verschillen in samenstelling en eigenschappen. Deze lagen heten horizonten. Samenstelling, dikte en opeenvolging van horizonten –het bodemprofiel- verschillen per grond. Gronden met een ongeveer gelijk bodemprofiel beschouwt men als een eenheid [[Simonson1968](#)]. Bij de bodemkartering stelt men door boringen de bodemeenheden vast en bepaalt op basis van overeenkomsten en verschillen tussen (groepen van) bodemprofielen de grenzen van die eenheden. Verschillen in bodemgesteldheid en landschap gaan vaak samen, omdat beide zijn ontstaan onder invloed van dezelfde uitwendige omstandigheden ([figuur 3](#)). Dit is bij de bodemkartering van groot belang, omdat het daardoor mogelijk is met betrekkelijk weinig boringen de grenzen tussen de verschillende gronden op te sporen en in kaart te brengen [[Schelling-etal1975](#)].

2.2 Gebruikersperspectief Bodemkaart

De bodemkundige informatie op de Bodemkaart van Nederland 1: 50 000, die de basis vormt voor het bodemkundig model in de Basisregistratie Ondergrond, heeft betrekking op de aard en samenstelling van de bovengrond (grondsoort) met een verdere onderverdeling naar bodemvorming, veensoort, afwijkende lagen in het profiel, aanwezigheid van kalk en verstoringen door vergraving en egalisatie. De kaart geeft bodemkundige informatie over de stedelijke gebieden op het moment van de kartering. De bodemkaart is bedoeld voor nationale, regionale en lokale studies op het gebied van hydrologie, bodemgeschiktheid, bodemkwetsbaarheid, natuurontwikkeling, landschapsplanning en ruimtelijke planvorming.

Omdat informatie in het stedelijk gebied ontbreekt is de bodemkaart niet geschikt is voor het oplossen van stedelijke vraagstukken. Op locaties waar na de kartering stedelijk gebied is ontstaan kan de bodemopbouw op die locatie gewijzigd zijn. De beoordeling of het geleverde informatieniveau nog bruikbaar is voor de specifieke vraagstelling is ter beoordeling aan de gebruiker.

Het bodemkundig model is geschikt voor het afleiden van thematische kaarten. Deze thematische kaarten vallen echter niet binnen de verantwoordelijkheid van de Basisregistratie Ondergrond. In het gebruik voor nationale, regionale en lokale toepassingen geldt dat de informatiebehoefte per oppervlakte-eenheid toeneemt naarmate het probleem grootschaliger ('lokaler') wordt. De opnameschaal van de data is 1:50.000 en geeft op dat schaalniveau het bijbehorende detail (1 cm² op de kaart = 25 ha in het terrein). De beoordeling of het geleverde informatieniveau overeenkomt met de informatiebehoefte voor de specifieke vraagstelling is ter beoordeling aan de gebruiker.

2.3 Domeinmodel Bodemkaart

In het model is het deel dat gerelateerd is aan het registratieobject Boormonsterprofiel in de catalogus nu niet meegenomen. In dit model volgen we internationale standaard van INSPIRE^[^1] zoals beschreven in de 'technical guideline', omdat dat aansluit op het model 'bodemkaart' zoals deze in Nederland wordt gebruikt. Pas als de samenhang op basis van het Metamodel voor informatiemodellen, MIM^[^2] (KKG

[^1]: <<https://inspire.ec.europa.eu/themes/127/2892>>[*oktober 2018]*

[^2]: <<https://docs.geostandaarden.nl/mim/def-st-mim10-20170614/doc.pdf>> [*oktober 2018]*

-

metamodel) verder duidelijk is geworden kunnen we die relaties leggen en het model daarop laten aansluiten.

2.3.1 De bodemkaart als bodemkundig model

De Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000 vormt de basis voor het bodemkundig model in de Basisregistratie Ondergrond. De kaart geeft voor het landelijk gebied door middel van kaartvlakken informatie over de bodemopbouw en bodemkenmerken tot een diepte van ca. 1,2 m-mv. [Steur-Heijink1991]. Elk kaartvlak of object bevat een code voor de bodemeenheid. De bodemkaart is een 2-dimensionaal model dat de bodem als profiel tot 1,2 m –mv beschrijft, waarmee het impliciet voor een deel 3D eigenschappen meekrijgt.

2.3.2 Indeling bodemeenheden

Een bodemeenheid verstrekt informatie over belangrijke kenmerken van het bodemprofiel tot een diepte van ca. 1,2 m-mv. De hoofdindeling van de bodemeenheden is in hoofdlijnen een indeling naar grondsoort. De verdere onderverdeling in hoofdklassen sluit nauw aan bij die van het Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland [Bakker-Schelling1989] tot en met het niveau van de subgroep. Dit niveau is in de legenda naamgevend. De hoofdklassen worden op de bodemkaart gecodeerd met één of twee hoofdletters. De volgende hoofdklassen worden onderscheiden:

- Veengronden (code V);
- Moerige gronden (code W);
- Podzolgronden (codes Y en H);
- Brikgronden (code B);
- Dikke eerdgronden (codes EZ, EL en EK);
- Kalkloze zandgronden (code Z...);

- Kalkhoudende zandgronden (code Z...A);
- Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (code S...A);
- Niet-gerijpte minerale gronden (code MO-zeelei; RO-rivierlei);
- Zeekleigronden (code M);
- Rivierkleigronden (code R);
- Oude rivierkleigronden (code KR);
- Leemgronden (code L);
- Mariene afzettingen ouder dan pleistoceen (code MA, MK, MZ);
- Fluviatiele afzettingen ouder dan pleistoceen (code FG, FK);
- Kalksteenverweringsgronden (code KM, KK, KS);
- Ondiepe keileemgronden (code KX);
- Overige oude kleigronden (code KT);
- Grindgronden (code G).

De gronden worden in de legenda verder onderverdeeld naar o.a. aard en textuur van de bovengrond, de gelaagdheid in het bodemprofiel, veensoort bij veengronden, voorkomen van hydromorfe kenmerken en de aanwezigheid van kalk in het profiel. Deze onderverdeling wordt in de code aangegeven met letters en cijfers (bijvoorbeeld Hn21: veldpodzolgronden in leemarm en zwak lemig fijn zand, of Zn23: vlakvaaggronden in lemig fijn zand). Met lettertoevoegingen aan het begin en aan het eind van de code worden specifieke kenmerken van de bovengrond en ondergrond aangeduid (bijvoorbeeld kHn21: veldpodzolgronden met een kleidek (k...) of Hn21x: veldpodzolgronden met keileem in de ondergrond, beginnend tussen 40 en 120 cm (...x)).

2.3.3 Inventarisatiemethoden

Rond 1960 is Stiboka in Zeeland gestart met de landelijke kartering van de bodem op schaal 1 : 50 000. De kaart is uitgegeven per kaartblad van de topografische kaart, schaal 1 : 50 000, met daarbij een toelichting in boekvorm. Door de aanpak per kaartblad verschilt de periode van opname van blad tot blad (fig. 2). Het veldwerk voor het laatste kaartblad is in 1995 afgerond. De bodemkaart is als GIS-bestand beschikbaar (versie 1). Hiervoor zijn de analoge kaarten gedigitaliseerd. Na de eerste opname zijn vanaf 2010 fragmenten van de kaart geactualiseerd. De inventarisatiemethode bij de actualisatie wijkt af van de methode die bij de eerste opname is gehanteerd.

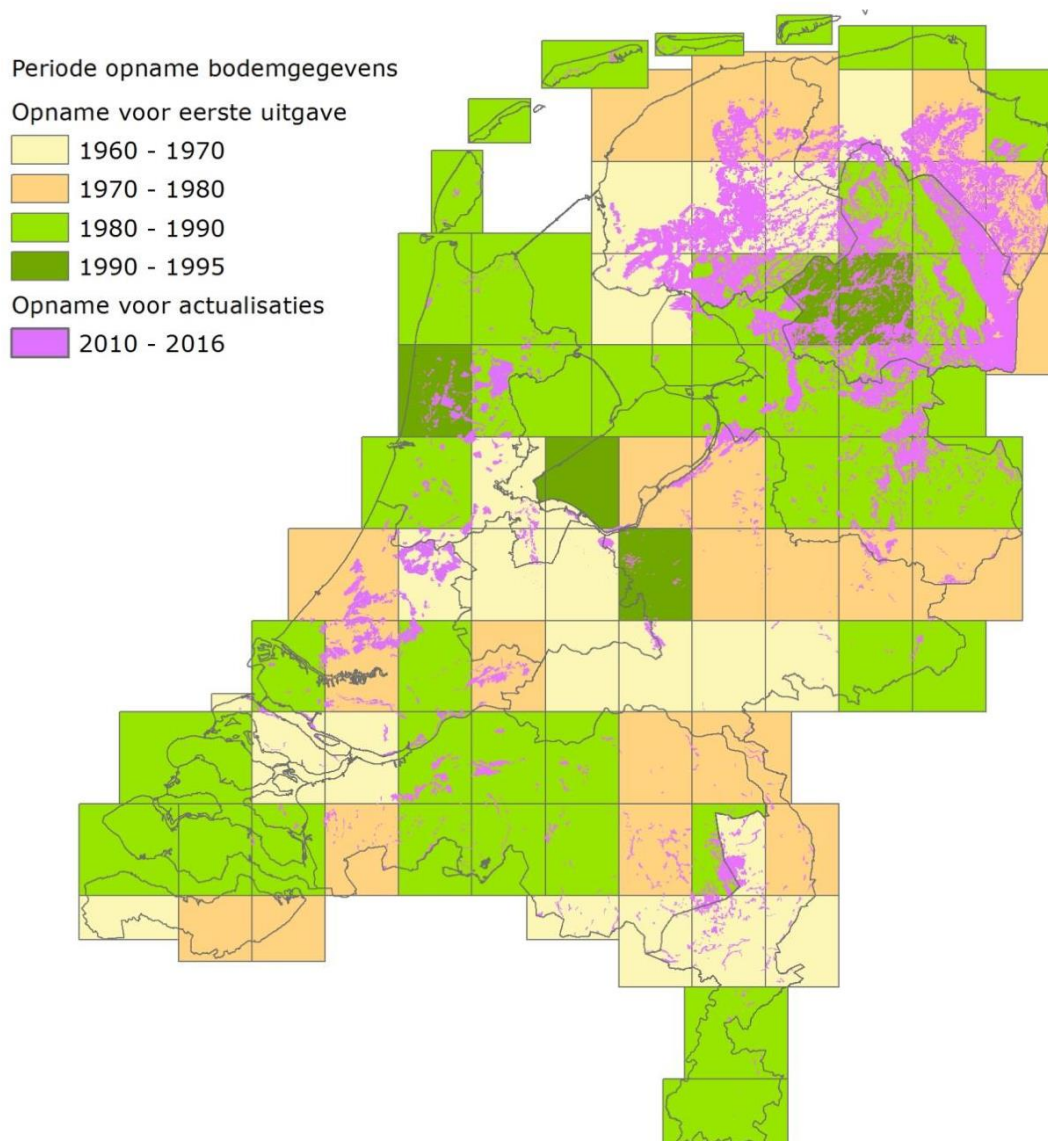
2.3.3.1 Uitgebreide veldverkenning voor de eerste opname van de bodemkaart

Voor de eerste opname van de bodemkaart (zie [figuur 4](#)) is een uitgebreide veldverkenning uitgevoerd. Afhankelijk van de ingewikkeldheid van het bodempatroon, zijn voor de kaartschaal 1 : 50 000 10 tot 25 grondboringen per 100 ha verricht. Bij elke boring is een zgn. boormonsterbeschrijving opgesteld. Daarbij beschrijft de karteerder kenmerken die ontstaan zijn door bodemvorming en schat hij van elke laag o.a. het gehalte aan organische stof en koolzure kalk, het lutumgehalte en leemgehalte en de grofheid van het zand. De schattingen worden geijkt en gevalideerd door grondmonsteronderzoek. Aan de hand van deze boormonsterbeschrijvingen en allerlei landschappelijke kenmerken (o.a. reliëf en verschillen in vegetatie) zijn de eenheden op kaart ingetekend. De kaartschaal bepaalt mede de mate van detail waarmee de bodemgesteldheid kan worden weergegeven. Om druktechnische redenen en vanwege de leesbaarheid van de kaart zijn de afmetingen van kaartvlakken aan minimumgrenzen gebonden. Voor de kaartschaal 1 : 50 000 gold bij de eerste uitgave ca. 10 ha aanvankelijk als kleinste afmeting (1 cm² op de kaart = 25 ha in het terrein). Later is de minimum oppervlakte verminderd naar ca. 5 ha. De beschrijving van de eenheden op de bodemkaart, schaal 1 : 50 000, is daarom ruim van inhoud.

In de BRO is grondwater als een ander registratieobject opgenomen. In de veldverkenning werden bij de eerste opname van de bodemeenheden ook gelijktijdig de grondwatertrappen in kaart gebracht.

De basis waarop het kaartbeeld is vastgelegd werd gevormd door de topografische kaart, schaal 1 : 50 000, verstrekt door de Topografische Dienst. Voor de eerste uitgave is deze basiskaart vereenvoudigd. Rond 1980 is gestart met proeven voor het digitaliseren van de kaartbeelden. Er was toen nog geen GIS-bestand met de topografische kaart beschikbaar, zodat bij het digitaliseren niet gecontroleerd kon worden op de juiste afstemming met de topografie, zoals die later in GIS-bestanden beschikbaar kwam. Hierdoor kan de aansluiting van de begrenzing van oppervlaktewater in het bodemkundige model lokaal afwijken van de begrenzing in GIS-bestanden met de topografie.

<https://broprogramma.github.io/SGM/media/fig3.png>

Figuur 4 Overzicht van jaar van opname eerste uitgave van de bodemkaart en van de actualisaties

2.3.3.2 Digitale bodemkartering voor de actualisatie van de bodemeenheden

In 2010 is gestart met de actualisatie van de informatie op de bodemkaart. Deze activiteit richt zich vooral op bodemtypen en gegevens die door het landgebruik en de daarbij behorende ontwatering aan verandering onderhevig zijn. Bij veengronden bijvoorbeeld is sprake van geleidelijke oxidatie en afbraak van het organische materiaal, waardoor de veenlagen slinken of zelfs geheel verdwijnen. De actualisatie richt zich daarom op specifieke bodemtypen.

In de periode 2010 – 2014 is de bodemkaart van de gebieden met veengronden geactualiseerd [[Vries-et al2014](#)] en in 2016 in Noord- en Zuid-Holland de bodemkaart van de gebieden met kleigronden die een slappe, ongerijpte ondergrond hebben (fig.

2). De actualisatie wordt steeds uitgevoerd met behulp van 'Digitale Bodemkartering' (DBK). Dit is een methode waarin met statistische modellen bodemkaarten worden gemaakt, gebruikmakend van veldwaarnemingen van de bodem op punten en gebied dekkende kaarten van hulpvariabelen, zoals reliëf, grondwaterstanddiepte en landgebruik. Vanwege de kosten en de doorlooptijd is voor deze methode gekozen in plaats van de karteringsmethode die gehanteerd is bij de eerste opname van de bodemkaart. Bij DBK is het benodigde aantal boringen per oppervlakte-eenheid geringer en worden de patronen via ruimtelijke interpolatie verkregen. Dit bespaart tijd en kosten.

Op hoofdlijnen omvat de werkwijze bij DBK de volgende onderdelen:

- Analyse van de beschikbare gegevens in het Bodemkundig InformatieSysteem (BIS) van WenR (Alterra). Hierbij gaat het vooral om recente boorbeschrijvingen. In de toekomst worden de boorbeschrijvingen beschikbaar in de BRO hier eveneens bij betrokken;
- Dataverzameling. Na het opstellen van een dataverzamelingsplan worden in het veld aanvullende grondboringen verricht voor het opstellen van boorbeschrijvingen;
- Creëren GIS-bestanden met hulpvariabelen. Om met behulp van DBK bodemkaarten te vervaardigen, zijn GIS-bestanden nodig met gebiedskenmerken die gerelateerd kunnen zijn aan de bodemkenmerken die in kaart gebracht worden;
- Fitten model voor de ruimtelijke voorspelling van bodemkenmerken. Hierbij wordt naar de beste relatie gezocht tussen kenmerken ter plekke van de boorlocaties en één of meer hulpvariabelen;
- Creëren ruimtelijke verbreiding van de kenmerken;
- Valideren voorspellingen;
- Toekennen bodemtype op basis van de ruimtelijke voorspellingen van bodemkenmerken;
- Geactualiseerde fragmenten toevoegen aan het landelijke bestand van de bodemkaart.

[↑](#)